

ZASADY ETYKI WYDAWNICZEJ

Zasady etyki wydawniczej opracowano na podstawie zaleceń: COPE Committee on Publication Ethics (Komisji Etyki Publikacji) zawartych w Code of Conduct and Best Practice Guidelines for Journal Editors (Kodeks postępowania i wytyczne dotyczące najlepszych praktyk dla redaktorów czasopism naukowych) i COPE Ethical Guidelines for Peer Reviewers (Wskazówki etyczne Komisji Etyki Publikacji dla recenzentów prac naukowych) oraz opracowania „Dobre praktyki w procedurach recenzyjnych w nauce”. Przy pełnej akceptacji tych zaleceń, na potrzeby czasopisma wdrożono zasady etyki wydawniczej obowiązujące każdą ze stron – redakcję, recenzentów oraz autorów zaangażowanych w proces publikacji.

OBOWIĄZKI REDAKCJI

Monitorowanie standardów etycznych:

Redakcja czuwa nad przestrzeganiem standardów wydawniczych i zasad etyki wydawniczej oraz zapobiega wszelkim praktykom sprzecznym z przyjętymi standardami. Redakcja systematycznie monitoruje powszechnie przyjęte na szczeblu międzynarodowym wydawnicze standardy etyczne. Członkowie Redakcji mają obowiązek respektowania aktualnych przepisów prawa dotyczących praw autorskich, ochrony danych osobowych, zniesławienia i plagiatu, a także dążenie do wyeliminowania przypadków plagiatu oraz praktyk *guest authorship* i *ghostwriting*. Wszystkie artykuły zgłoszone do publikacji w czasopiśmie są sprawdzane pod kątem zgodności z zasadami etyki, rzetelności, wartości i użyteczności naukowej.

Decyzje o publikacji:

Redakcja jest odpowiedzialna za podjęcie decyzji o przyjęciu lub odrzuceniu pracy. Decyzja ta opiera się na wartości naukowej publikacji, jej zgodności z tematyką prezentowaną w czasopiśmie, oryginalności ujęcia tematu oraz przejrzystości wyводу. Decyzje redakcji są podejmowane po uwzględnieniu opinii co najmniej dwóch niezależnych recenzentów będących ekspertami w swojej dziedzinie. Redakcja przyjmuje wyłącznie oryginalne teksty wcześniej nieopublikowane i niezgłoszone w całości ani w części do publikacji w innych czasopismach oraz niepowielające prac dotychczasowych.

Poufność:

Członkowie zespołu redakcyjnego zobowiązani są do zachowania poufności informacji uzyskanych na każdym etapie procesu publikacji, a więc nie ujawniają osobom nieupoważnionym żadnych informacji na temat zgłaszanych do publikacji artykułów. Osobami upoważnionymi do posiadania tych informacji pozostają jedynie: autorzy, wybrani recenzenci, członkowie redakcji.

Rzetelność naukowa:

Członkowie zespołu redakcyjnego zobowiązani są dołożyć wszelkich starań dla zachowania integralności w kwestii rzetelności naukowej publikowanych artykułów. W tym celu mogą nanosić stosowne poprawki, a także w przypadku podejrzeń nieuczciwych praktyk (plagiatu, fałszowania wyników badań) podjąć decyzję o wycofaniu tekstu z publikacji. W przypadku odkrycia nierzetelności naukowej redakcja postępuje zgodnie z procedurą rekomendowaną przez COPE.

Wycofanie tekstu:

Zespół redakcyjny może rozważyć wycofanie tekstu, jeżeli:

- są dowody świadczące o braku wiarygodności wyników badań, fabrykowaniu danych, jak również w przypadku popełnienia niezamierzonych błędów (np. błędy w obliczeniach, błędy metodologiczne),
- wyniki badań zostały już wcześniej opublikowane,
- praca nosi znamiona plagiatu, autoplgiatu, bądź narusza zasady etyki.

Zawiadomienie o wycofaniu tekstu należy traktować jako równoznaczne z wycofaniem artykułu. Zawiadomienie to powinno zawierać informacje o osobie (w nagłówku powinien się znaleźć co najmniej tytuł i nazwisko/-a autora/-ów pracy) i powodach (w celu rozróżnienia błędów niezamierzonych od celowych nadużyć) decydujących o wycofaniu tekstu. Wycofywane teksty nie zostają usunięte z opublikowanej wersji czasopisma, ale fakt ich wycofania będzie wyraźnie oznaczony.

Ujawnienie informacji i konflikt interesów:

Informacje pozyskane w procesie oceny publikacji, bez pisemnej zgody autora, nie mogą być przez redakcję

ujawnione jakiegokolwiek innej osobie niż będącej stroną procesu publikacyjnego. Ponadto bez pisemnej zgody autora żaden ze zgłoszonych tekstów, w tym jego fragmenty i tekst odrzucony, nie może być wykorzystany do badań własnych (osobistych korzyści) recenzentów i członków redakcji.

Dyskryminacja:

Artykuły są oceniane na podstawie ich jakości oraz znaczenia dla czasopisma, bez względu na pochodzenie autora pracy, jego narodowość, przynależność etniczną, poglądy polityczne, niepełnosprawność, płeć, rasę czy wyznanie.

Dostęp do zawartości czasopisma:

Redakcja zapewnia stały, wolny dostęp do opublikowanych artykułów na stronie: <http://journal.ptezg.pl>.

OBOWIĄZKI RECENZENTÓW

Decyzje redakcyjne:

Recenzent uczestniczy w pracach zespołu redakcyjnego i ma wpływ na decyzje podejmowane przez redaktorów, a także ma wpływ na ostateczny kształt i doskonalenie publikowanych prac.

Informacja zwrotna:

Recenzent powinien wyrażać zgodę na ocenę wyłącznie tych prac, z zakresu których posiada odpowiednią wiedzę, umożliwiającą mu wydanie stosownej opinii w określonym czasie. Recenzent zobowiązany jest dostarczyć recenzję w ustalonym terminie. Jeżeli z jakichś względów (merytorycznych, braku czasu) nie jest w stanie podjąć się recenzji lub dotrzymać terminu, powinien niezwłocznie poinformować o tym redakcję.

Standardy obiektywności:

W celu podniesienia wartości naukowej tekstu recenzje powinny być wykonane obiektywnie, w zgodzie ze standardami etycznymi, w oparciu o argumenty naukowe.

Krytykę personalną autora uznaje się za niewłaściwą. Recenzenci powinni jasno wyrażać swoje poglądy, popierając je odpowiednimi argumentami.

Poufność:

Recenzent jest zobowiązany do zachowania poufnego charakteru recenzji naukowej i nieujawniania żadnych szczegółów dotyczących artykułu, jak i recenzji.

Anonimowość:

Wszystkie recenzje wykonywane są anonimowo. Redakcja nie udostępnia danych autorów recenzentom, i odwrotnie.

Ujawnienie informacji i konflikt interesów:

Informacje poufne lub pomysły nasuwające się w wyniku recenzji muszą być utrzymane w tajemnicy i nie mogą być wykorzystywane na potrzeby uzyskania korzyści osobistych. Recenzenci nie powinni recenzować prac, w stosunku do których występuje konflikt interesów wynikający z relacji z autorem lub instytucją związanymi z pracą.

Rzetelność źródeł:

Recenzent powinien zidentyfikować opublikowane prace, które nie zostały przywołane przez autora. Jakiegokolwiek stwierdzenie, że obserwacja, źródło lub argument były uprzednio omówione, powinno być poparte odpowiednim cytatem. Recenzent powinien również poinformować redakcję o każdym znaczącym podobieństwie, częściowym pokrywaniu się treści recenzowanej pracy z jakąkolwiek inną opublikowaną i znaną mu pracą lub podejrzeniu plagiatu.

OBOWIĄZKI AUTORÓW

Autorstwo pracy:

Autor może zgłaszać do publikacji wyłącznie oryginalne prace własnego autorstwa. Wszelkie odniesienia do prac i badań innych autorów powinny być opatrzone stosownymi przypisami oraz powinny być ujawnione w bibliografii. W przypadku tekstów wieloautorskich autorzy mają obowiązek ujawnienia wkładów poszczególnych autorów ze wskazaniem na czym dokładnie polegał wkład danego autora w całość pracy (autorstwo koncepcji, przeprowadzenie badań empirycznych, redakcja określonej partii tekstu itp.). Autor może zgłaszać do publikacji wyłącznie prace nieopublikowane oraz niezgłoszone do publikacji w innych wydawnictwach. Zgłaszanie artykułów do więcej niż jednego wydawnictwa jednocześnie jest uważane za zachowanie nieetyczne. Autorstwo widmo (ghost authorship), autorstwo gościnne (guest authorship) i

autorstwo grzecznościowe (gift authorship) są uznawane za przejaw nierzetelności naukowej i nie są akceptowane przez redakcję. W razie wykrytych przypadków takiego postępowania, redakcja zawiadamia odpowiednie podmioty, w tym instytucje zatrudniające autora, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia naukowców oraz inne, w zależności od okoliczności.

Rzetelność naukowa:

Autor zobowiązany jest do dokładnego opisu wykonanych prac badawczych oraz obiektywnej dyskusji wyników. Publikacja powinna zawierać informacje umożliwiające identyfikację źródeł danych. Prezentowanie i interpretowanie wyników badań w sposób nieuczciwy lub niedokładny jest niedopuszczalne i skutkować może wycofaniem pracy.

Oryginalność pracy:

Autor przekazuje do redakcji wyłącznie oryginalną pracę, wcześniej niepublikowaną i nieewaluowaną. W przypadku, kiedy wykorzystuje badania i/lub słowa innych, powinien używać stosownych oznaczeń wskazujących na cytowanie. Plagiat czy fabrykowanie danych są niedopuszczalne.

Dostęp do danych:

Autor jest obowiązany do współpracy z redakcją w ramach procesu recenzyjnego. W szczególności na prośbę redakcji powinien dostarczyć dane, na których opiera wyniki swoich badań, oraz przedłożyć stosowne wyjaśnienia, w zależności od potrzeb. Autor jest obowiązany do zapewnienia dostępu do danych, na które się powołuje w swojej pracy, także po jej publikacji. Powinien zachować te dane przez rok od momentu publikacji.

Ujawnienie informacji i konflikt interesów:

Autor powinien ujawnić wszelkie konflikty interesów, które mogą mieć wpływ na rezultaty badań lub na ich interpretację. Należy ujawnić wszystkie źródła wsparcia finansowego dla pracy, w tym numer dotacji lub inny numer referencyjny źródła finansowania.

Zasadnicze błędy w publikowanych pracach:

Autor powiadamia redakcję w przypadku dostrzeżenia istotnych nieścisłości lub błędów w opublikowanej pracy swojego autorstwa. Redakcja, w zależności od okoliczności, podejmuje działania w formie wyjaśnienia, korekty lub wycofania artykułu.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POTENCJALNYCH NARUSZEŃ

1. W przypadku stwierdzenia plagiatu, redakcja odrzuca przedłożony artykuł. Jeżeli tekst został już opublikowany, redakcja publikuje informację o wycofaniu tekstu z publikacji oraz zawiadamia autora, redakcję oraz wydawcę splegiatowanego artykułu albo książki. Redakcja zawiadamia o sprawie odpowiednie podmioty, w tym instytucje zatrudniające autora, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia naukowców oraz inne, w zależności od okoliczności.

2. W przypadku nieznacznego zakresu powielenia cudzej twórczości, redakcja kontaktuje się z autorem i przedstawia swoje stanowisko. Jeżeli tekst znajduje się na etapie recenzji, redakcja prosi o poprawę partii tekstu stanowiących naruszenie praw autorskich. W przypadku stosownej reakcji autora proces recenzowania zostaje kontynuowany. Jeżeli tekst został już opublikowany, redakcja ustala z autorem treść korekty, która zostanie opublikowana w jednym z kolejnych numerów czasopisma. Stosownie do okoliczności, redakcja rozważa publikację informacji o korekcie lub modyfikacji na stronie internetowej czasopisma, w szczególności gdy nie jest możliwa publikacja korekty w czasopiśmie.

3. W przypadku podejrzenia o zduplikowaną publikację, tj. kopię z własnej pracy autora, w zgłoszonym lub opublikowanym manuskrypcie, redakcja odrzuca przedłożony artykuł. Jeżeli tekst został już opublikowany, redakcja publikuje oświadczenie o powtórzeniu publikacji oraz zawiadamia redakcję zduplikowanego artykułu. W przypadku nieznacznego stopnia nieuprawnionych powtórzeń, uprawnionego powtórzenia z poprzednią pracą autora, także w zakresie przyjętych metod, lub reanalizy przeprowadzonych badań, redakcja kontaktuje się z autorem, przedstawia swoje stanowisko i prosi o wstawienie stosownych odesłań do pracy oryginalnej albo o usunięcie skopiowanego materiału. W przypadku stosownej reakcji autora proces recenzowania zostaje kontynuowany. Jeżeli tekst został już opublikowany, redakcja ustala z autorem treść korekty zawierającej odesłanie do pracy oryginalnej, która zostanie opublikowana w jednym z kolejnych numerów czasopisma. Stosownie do okoliczności, redakcja rozważa publikację informacji o korekcie lub modyfikacji na stronie internetowej czasopisma, w szczególności gdy nie jest możliwa publikacja korekty w czasopiśmie.

4. W przypadku podejrzenia o spreparowanie danych, redakcja kontaktuje się z autorem, prosząc o wyjaśnienie sprawy. Jeżeli wyjaśnienia autora są przekonujące, redakcja umarza postępowanie. Jeśli

wyjaśnienia autora są nieprzekonujące, redakcja kontaktuje się z instytucjami, przy których afiliowany jest autor, jak również tymi, na rzecz których zostało przeprowadzone badanie lub tymi, z których środków badanie zostało sfinansowane, lub instytucjami nadzorującymi, prosząc o zbadanie sprawy. Jeżeli autor zostaje uznany za winnego naruszenia lub przyznaje się do winy, redakcja odrzuca przedłożony artykuł i wycofuje tekst z publikacji. Jeżeli zostaje dowiedziony brak winy autora, redakcja przeprasza autora za powstałe niedogodności i podejmuje zawieszony proces recenzyjny, jeżeli podejrzenie powstało na etapie sporządzania recenzji. Redakcja informuje o stanie sprawy osoby, które zgłosiły podejrzenie.

5. W przypadku otrzymania prośby o dodanie autora do listy autorów, redakcja wyjaśnia przyczynę zmiany oraz upewnia się, że wszyscy autorzy zgadzają się na dokonanie zmiany. Wykazanie, że przyczyna zmiany jest nieuzasadniona, daje redakcji prawo do odmowy dokonania zmiany, nawet w przypadku zgodnej woli wszystkich autorów.

6. W przypadku otrzymania prośby o usunięcie autora z listy autorów, redakcja wyjaśnia przyczynę zmiany oraz upewnia się, że wszyscy autorzy zgadzają się na dokonanie zmiany. Wykazanie, że przyczyna zmiany jest nieuzasadniona, daje redakcji prawo do odmowy dokonania zmiany, nawet w przypadku zgodnej woli wszystkich autorów.

7. W przypadku stwierdzenia, że jeden z wymienionych autorów nie spełnia kryteriów autorstwa, redakcja prosi o pisemną zgodę wszystkich autorów na usunięcie autora grzecznościowego lub autora gościnnego z listy autorów. Redakcja rozważa również zawiadomienie odpowiednich podmiotów, w zależności od okoliczności.

8. W przypadku otrzymania zarzutu, że recenzent w sposób nieuprawniony wykorzystał pracę autora, redakcja poddaje badaniu przedłożony artykuł oraz sporządzone do niego recenzje. W przypadku gdy wątpliwości są uzasadnione, redakcja prosi recenzenta o wyjaśnienie sprawy. Jeżeli wyjaśnienia recenzenta są przekonujące, redakcja umarza postępowanie, po uprzedniej konsultacji z autorem. Jeżeli wyjaśnienia recenzenta są nieprzekonujące, redakcja we współpracy z instytucją recenzenta ustala winę lub brak winy recenzenta. W trakcie trwania postępowania wyjaśniającego redakcja zawiesza w prawach recenzenta osobę, co do której toczy się postępowanie. W przypadku uznania recenzenta za winnego, redakcja kończy współpracę z recenzentem oraz zawiadamia o sprawie odpowiednie podmioty, w tym instytucje zatrudniające autora, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia naukowców oraz inne, w zależności od okoliczności.

9. Rozpatrując naruszenia praw autorskich, redakcja korzysta z pomocy systemu antyplagiatowego plagiat.pl.